

PELAGIA KARMSUND FISKEMEL
Postboks 444
5805 BERGEN

Kontakt saksbehandler
Kirsten Allred, 51568933

Inspeksjonsrapport 2024.014.I.SFRO - Tilsyn 2024 - Karmøy - Pelagia Karmsund Fiskemel - frekvensbasert kontroll

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos PELAGIA KARMSUND FISKEMEL (virksomhetsnummer: 971654945) den 22. oktober 2024.

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet og frister
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet og frister

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten måler ikke alle utslippskomponentene i vannet som går ut av fettutskilleren
- Avvik 2: Virksomhetens måleprogram er mangelfullt
- Avvik 3: Virksomheten rapporterer ikke årlig utslipp til vann for alle pålagte komponenter
- Avvik 4: Virksomheten tar imot avfall fra anløpende båter uten godkjent avfallsplan

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Vi ser alvorlig på avvik 1.

PELAGIA KARMSUND FISKEMEL må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 31. desember 2024.

Statsforvalteren har anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Virksomheten skriver ikke avvik på overskridelser av grenseverdiene for utslipp til sjø
- Anmerkning 2: Virksomheten bør risikovurdere tankene som inneholder hhv. salpetersyre og natronlut

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Varsel om gebyr

Statsforvalteren varslar at PELAGIA KARMSUND FISKEMEL må betale et gebyr for tilsynet. På bakgrunn av forventet ressursbruk tar vi sikte på å vedta et gebyr på kr. 40 400. Dette tilsvare sats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Vedtaket vil bli gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få et nytt brev med vedtak om gebyr.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til forurensningsforskriften kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har anledning til å kommentere

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfropost@statsforvalteren.no ved Kirsten Allred. Merk svaret med saksnummer 2024/13316 og tilsynsnummer 2024.014.I.SFRO.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten måler ikke alle utslippskomponentene i vannet som går ut av fettutskilleren

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse av 13.11.2018 (sist endret 23.01.2020) vilkår 3.1

Beskrivelse av krav

I tillatelsen er det satt grenser for konsentrasjonen av fett, suspendert stoff, BOF₅, TOC, nitrogen og fosfor i prosessvannet. Som prosessvann regnes kondensat og vaskevann.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Ved forrige kontroll – i mai 2021 – fikk Pelagia Karmsund Fiskemel avvik for at virksomheten ikke måler alle utslippskomponenter korrekt i henhold til tillatelsen (avvik 2 i inspeksjonsrapport 2021.252.I.SFRO). Som tilbakemelding for dette avviket skrev Pelagia Karmsund Fiskemel følgende: «Det skal plasseres prøvetrekker rett etter fettfellen for måling av prosessvannet før fortynning med

sjøvannet». Status for arbeidet var i tilbakemeldingen satt til «pågår» (epost datert 23. august 2021). På bakgrunn av denne tilbakemeldingen lukket Statsforvalteren avviket og avsluttet saken.

Ved kontrollen den 22. oktober 2024 kom det fram at virksomheten ikke har installert prøvetrekker etter fettutskilleren. Statsforvalteren ser alvorlig på at Pelagia Karmsund Fiskemel ikke gjennomførte tiltaket som førte til at avviket ble lukket. Avviket fra kontrollen i 2021 er dermed fortsatt ikke lukket.

Iht. tillatelsen punkt 3.1 skal pH i vannet som slippes ut ligge mellom 6 og 9. Pelagia Karmsund Fiskemel svarte i tilbakemeldingen etter kontrollen i 2021 at pH-måler hadde fått alarmgrenser som gir alarm mellom 6 og 9. På kontrolldagen (22. oktober 2024) svarte virksomheten at alarmer er stilt inn til å utløses ved en pH på 10.

Se for øvrig våre kommentarer til virksomhetens utslipp til sjø under «Andre forhold».

Avvik 2: Virksomhetens måleprogram er mangelfullt

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse datert 13.11.2018 (sist endret 23.01.2020) punkt 11.2

Beskrivelse av krav

I tillatelsen er det stilt krav om at virksomheten skal utarbeide et måleprogram som beskriver hvordan utslippene til vann skal kontrolleres/måles. Det stilles også krav til innholdet i måleprogrammet: det skal foreligge en vurdering av usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene, og det skal beskrive hvordan valget av prøvetakingsfrekvens gir representative prøver. Det skal også framgå av måleprogrammet hvilken frekvens som har blitt valgt for tredjepartskontroll av målingene (prøvetakingen) virksomheten selv foretar.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Pelagia Karmsund Fiskemel sendte første gang inn et utkast til måleprogram i forbindelse med søknad om revidert tillatelse i 2018 (sak 2017/818). Nytt måleprogram ble deretter sendt inn den 4. september 2020 (sak 2020/7847). Dette måleprogrammet («Prosedyre for kontroll av utslipp til sjø», dok.id IKH.13, rev.nr. 9.01) gjaldt fra 13. mai 2019, men har, ifølge opplysninger som fremkom på kontrollen den 22. oktober 2024, aldri blitt fulgt ift. prøvetakingsmetoden.

I forkant av kontrollen 22. oktober 2024 oversendte virksomheten et nytt, eller revidert, måleprogram: «Prosedyre for kontroll av utslipp til sjø» (Dokument-ID: 46575, versjonsnummer 1, sist godkjent 18.10.2024).

Ingen av de tre versjonene av måleprogram inneholder en beskrivelse av usikkerhetsbidragene ved de ulike måletrinnene, eller en begrunnelse for hvorfor valgte prøvetakingsfrekvens/-metode gir et riktig bilde av virksomhetens utslipp til vann. Tredjepartskontroll er heller ikke omtalt.

Avvik 3: Virksomheten rapporterer ikke årlig utslipp til vann for alle pålagte komponenter

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse datert 13.11.2018 (sist endret 23.01.2020) vilkår 11.4

Beskrivelse av krav

Virksomheten skal hvert år innen 1. mars rapportere utslippsdata fra foregående år. Rapporteringen skal skje i henhold til «Fylkesmannens veileder for bedriftens egenrapportering».

I veilederen (som nå heter «M-112/2014 Veileder til egenkontrollrapportering – 2018. Årlig rapportering til forurensningsmyndigheten» står det at rapporteringen for årlig utslipp til vann skal inneholde bedriftens totale utslipp til vann for rapporteringsåret. «Dette omfatter utslipp regulert i tillatelsen, utslipp av prioriterte miljøgifter, akutt- og ulovlig forurensning, og andre utslipp av betydning (punkt 2.4.2)».

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Pelagia Karmsund Fiskemel rapporterer kun årlig utslipp av suspendert stoff og fett. Dette skyldes sannsynligvis at virksomheten ikke har sett at det er mulig å legge til flere rader i skjemaet på skjemasiden *4.2 Årlig utslipp til vann*.

Avvik 4: Virksomheten tar imot avfall fra anløpende båter uten godkjent avfallsplan

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) §§ 20-5 og 20-6

Beskrivelse av krav

For å forhindre forsøpling av sjø og kystlinje kom det i 2003 nye bestemmelser i forurensningsforskriften kapittel 20. Det ble stilt krav om at alle havner skal ha en avfallsplan som dokumenterer at det er tilstrekkelige mottaksordninger for avfall fra båtene som legger til kai. Som havn regnes et sted som er utstyrt med innretninger og utstyr som gjør det mulig å motta skip, inkludert fiskefartøy og fritidsfartøy. Den som er havneansvarlig plikter å utarbeide en avfallsplan (i henhold til kravene i forurensningsforskriften kapittel 20, Vedlegg I) og sende avfallsplanen til Statsforvalteren for godkjenning. Som havneansvarlig regnes den som driver havnen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Pelagia Karmsund Fiskemel AS har kaianlegg i tilknytning til sin virksomhet, hvor det årlig anløper ca. 90-100 båter. Virksomheten opplyste på kontrolldagen at enkelte fiskebåter leverer avfall til Pelagia Karmsund Fiskemel sine avfallscontainere. Pelagia Karmsund Fiskemel sorterer eget avfall i containere for restavfall, papp, plast, metall og tre. Avfallet fra fiskebåtene tas imot uten betaling.

Kaianleggene er eid av Karmøy kommune, og Karmsund Havn IKS har en avfallsplan for mottak av avfall fra båter som sist ble godkjent av Statsforvalteren i Rogaland den 19. februar 2024. Avfallsplanen omfatter tre kaier på Husøy, deriblant Biomar sitt havneanlegg og «Haugesund Fishery Port (eksportkaien) Husøy». Det fremgår ikke av avfallsplanen om båter som anløper Pelagia Karmsund Fiskemel er omfattet. Det var, så langt Statsforvalteren kunne se, kun én container for restavfall (i regi av Karmsund Havn IKS) tilgjengelig for anløpende båter, dvs. ingen direkte muligheter for båtene å levere sortert avfall.

Pelagia Karmsund Fiskemel sin avfallsordning gir båtene anledning til å levere sortert avfall (slik det i forurensningsforskriften § 20-5 er lagt opp til), men virksomheten har ikke en godkjent mottaksordning for avfall fra båter.

Anmerkning 1: Virksomheten skriver ikke avvik på overskridelser av grenseverdiene for utslipp til sjø

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Pelagia Karmsund Fiskemel bekreftet på kontrolldagen at det ikke blir skrevet avvik når analyse-rapportene viser at prosessavløpsvannet inneholder for mye av de regulerte stoffene, eksempelvis overskridelser av fosfor i prøven tatt 1. februar 2023 og av suspendert stoff i prøven fra 24. april 2023. Overskridelser av grenseverdiene blir kun innrapportert til Statsforvalteren som del av virksomhetens årlige egenkontrollrapport.

Anmerkning 2: Virksomheten bør risikovurdere tankene som inneholder hhv. salpetersyre og natronlut

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Pelagia Karmsund Fiskemel har to tanker på ca. 30 m³ som inneholder hhv. salpetersyre og natronlut. Tankene faller inn under virkeområdet til forurensningsforskriften kapittel 18 *Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall*.

Tankene står inne og har dobbel bunn. Det er ikke sikringsbasseng rundt tankene. Ved en eventuell lekkasje eller totalhavari av tanken, vil innholdet renne ut på gulvet og videre til et 50 m³ stort fordrøyningsbasseng.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av PELAGIA KARMSUND FISKEMEL sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren deltok:

- Kirsten Allred
- Jan Meling

Kontaktperson hos PELAGIA KARMSUND FISKEMEL:

- Lars Helge Wold
-

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende PELAGIA KARMSUND FISKEMEL ble kontrollert under tilsynet:

- Pelagia Karmsund Fiskemel, Husøyvegen 283, Karmøy

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert:

- Utslipp til vann
- Lukt
- Internkontroll
- Oppfølging av kontrollen i 2021

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Analyserapport AR-22-MM-016046-01 (prøvemottak 11.02.2022)
- Analyserapport AR-22-MM-034322-01 (prøvemottak 07.04.2022)
- Analyserapport AR-22-MM-044752-01 (prøvemottak 10.05.2022)
- Analyserapport AR-22-MM-056028-01 (prøvemottak 08.06.2022)
- Analyserapport AR-22-MM-069902-01 (prøvemottak 19.10.2022)
- Analyserapport AR-22-MM-114667-01 (prøvemottak 27.10.2022)
- Analyserapport AR-23-MM-012543-02 (prøvemottak 02.02.2023)
- Analyserapport AR-23-MM-027143-01 (prøvemottak 14.03.2023)
- Analyserapport AR-23-MM-040999-01 (prøvemottak 25.04.2023)
- Analyserapport AR-23-MM-062041-01 (prøvemottak 14.06.2023)
- Analyserapport AR-23-MM-100460-01 (prøvemottak 20.09.2023)
- Analyserapport AR-23-MM-122314-01 (prøvemottak 07.11.2023)
- Analyserapport AR-23-MM-122404-01 (prøvemottak 07.11.2023)
- Analyserapport AR-24-MM-020361-01 (prøvemottak 05.03.2024)
- Analyserapport AR-24-MM-041727-01 (prøvemottak 30.04.2024)
- Analyserapport AR-24-MM-102814-01 (prøvemottak 24.09.2024)
- Analyserapport AR-24-MM-103851-01 (prøvemottak 23.09.2024)
- Behandling av avfallsvann i fabrikken (Dokument-ID: 46576, versjonsnummer 1, sist godkjent 18.10.2024)
- Flytskjema avfallsvann i fra produksjonen (18.10.2024)
- Flytskjema over sjøvann i vasketårn (Dokument-ID: 46578, versjonsnummer 1, sist godkjent 18.10.2024)
- Prosedyre for kontroll av utslipp til sjø (Dokument-ID: 46575, versjonsnummer 1, sist godkjent 18.10.2024)
- Ultrasonic Thickness Measurement, tank natronlut etsende, 03.03.2021
- Ultrasonic Thickness Measurement, tank salpetersyre etsende, 03.03.2021
- Håndtering, deklarerer og innlevering av farlig avfall (Dokument-ID: 46590, versjonsnummer 2, sist godkjent 23.10.2024)
- Periodiske rutiner vedlikehold med kalibrering (utdrag fra Plania vedlikeholdssystem)

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Utslipp til sjø

Pelagia Karmsund Fiskemel er omfattet av BAT-konklusjonene for slakterier og animalske biprodukter (SA BREF) som ble publisert 18. desember 2023. Statsforvalteren skal sikre at vilkår i tillatelsen er i tråd med nye forpliktende utslippsnivåer (BAT-AEL) senest fire år etter at BAT-konklusjonene er publisert, altså innen 18. desember 2027. Dette innebærer blant annet en betydelig innskjerping av utslippskravene for utslipp til vann.

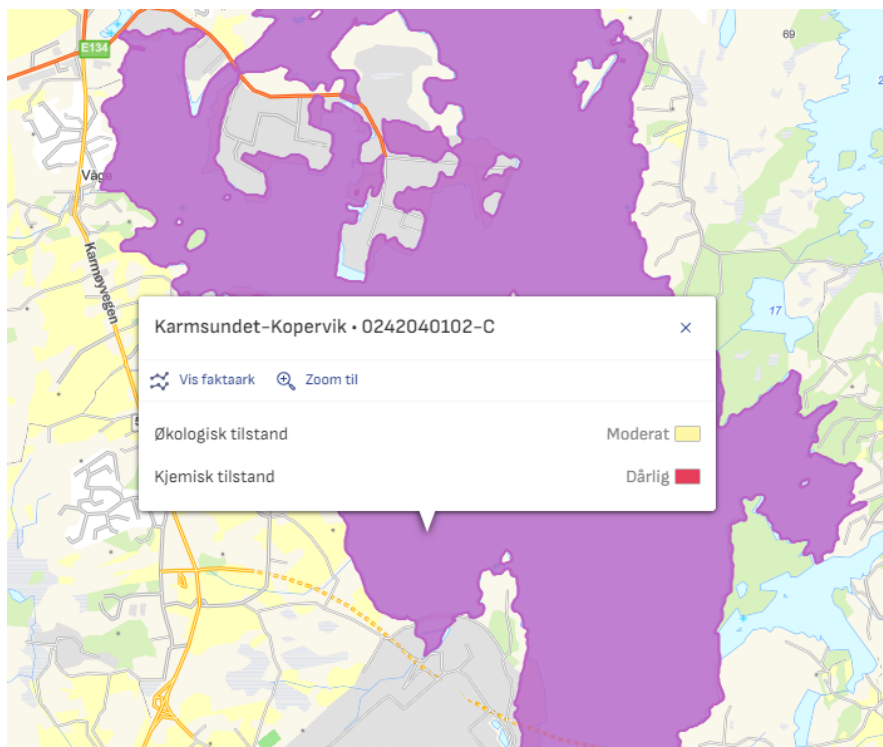

Statsforvalteren er usikker på hvorvidt eksisterende krav i utslippstillatelsen tilstrekkelig fanger opp alle utslippskomponentene for utslipp til vann som virksomheten skal måle og rapportere. I forbindelse med revisjon av utslippstillatelsen som følge av nye BAT-konklusjoner, vil Statsforvalteren gjøre en ny vurdering av hvordan krav om måling og prøvetakingspunkter formuleres.

Utslippspunktet

Ifølge tillatelsen skal prosessavløpsvannet føres ut i sjø via eksisterende avløpsledning som har utløp på 28 meters dyp. I forbindelse med kontrollen ba Statsforvalteren om koordinatene for utslippspunktet. Disse ble ettersendt, og har nå blitt lagt inn i myndighetenes database Forurensning.

Utslippspunktet ligger innenfor vannresipient Karmsundet-Kopervik 0242040102-C som har moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand.

Figur 1: Utdrag fra www.vann-nett.no

Farlig avfall

Statsforvalteren vil kommentere at det ligger flere deklarasjonsskjema i avfallsdeklarerer som har status «påbegynt», dvs. skjema som har blitt opprettet, men som ikke har blitt tatt i bruk. Dette gjelder deklarasjonsnumrene 300432299, 300656958, 300781219, 301672121, 301997368, 301997387 og 301997518. Skjemaene er opprettet langt tilbake i tid, og bør slettes.

Informasjon om refusjonsordningen for spillolje

Refusjonsordningen for spillolje foreslås avviklet fra 1. januar 2025. Ordningen avvikles fordi det økonomiske incentivet har liten betydning for mengden spillolje som blir levert, og kostnadene ved ordningen er større enn nytten. Det viser en evaluering gjennomført på oppdrag fra Miljødirektoratet i 2023.

Refusjonsordningen vedtas årlig av Stortinget og tilskuddet fastsettes i statsbudsjettet. Regjeringen foreslår å avvikle ordningen i forslaget til statsbudsjett for 2025 (kilde: <https://www.miljodirektoratet.no/aktuelt/fagmeldinger/2024/oktober-2024/refusjonsordningen-for-spillolje-avvikles/>)

Nytt utsorteringskrav: Plast-, hage- og matavfall

Den 1. januar 2023 trådte avfallsforskriftens kapittel 10a Utsortering og materialgjenvinning av enkelte avfallstyper i kraft. Kapitlet stiller krav til utsortering av husholdningslignende plast-, hage- og matavfall. Kravene gjelder for kommuner og virksomheter. Miljødirektoratet har utarbeidet en veileder til virksomheter om hvordan å følge opp krav til utsortering og materialgjenvinning.

Dere har anledning til å kommentere rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentlighetsloven.

Med hilsen

Kirsten Redmond Kristiansen (e.f.)
fagleder forurensing

Kirsten Allred
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Karmøy kommune

Postboks 167

4291

KOPERVIK